

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ, БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ.

— Узвишена Владачка Поро-
дица стигла је с Крушевца под
Острог у суботу у подне са својом
пратњом и почасном четом редовне
војске под командом г. командира
Јанка Вукотића, дочекана најоду-
шевљеније од поклоника из државе
и сусједних нам покрајина. У по-
подјелник у подне Књажевска Поро-
дица стигла је из Острошког мана-
стира у Никшић.

— Г. Губастов, царско-руски
министар, г. Логотетис, грчки гене-
рални консул, и г. Халвард, англис-
ки консул у Скадру, који замјењује
г. министра Кенедија, повратили су
се са Острошке свечаности.

— Г. Нико Матановић, мини-
стар финансија, заступао привре-
мено г. војводу Гавра Вукотића,
нашег министра иностраних дјела,
који је отпутовао са госпођом на
бање.

— Г. Кућински, аустроугарски
министар, повратио се из Боке.

— Г. Константиновић, бугар-
ски дипломатски агент, одиратио је
своју госпођу на воде.

ПОД ОСТРОГОМ.

Стари грчки народ, који је починио
чула од јунаштва бранећи свој значај, и
умијем радом постао учитељем човјечан-
ства и узором до данашњег дана, био је
раздробљен на више државица вада између
себе суревнијих, а често и закрљених.
Али је Делфијски храм био светилиште
свију Грка, а на Олимпијском играма
стијегали су бољи од бољих из свијех
државица опет код једног опћепародног
светилишта, Олимпијског храма. Та народна
светилишта стезала су политички раздро-
бљени народ у једну душевну заједницу и
одржали га.

Што су старијем Грцима били Дал-
фијски и Олимпијски храм, то је раздробље-
ном српском народу Острошки манастир, у
ком почитају моћи Светог Василија. Велика
народна вјера у народног Светитеља чини
чудеса, и на крилима те пламене вјере
побожни поклоници слијежу се под Острог
из свију епископских покрајина преко све
године а највише о Тројичнику дану.

Напојени утјехом и надом са живота
Светитељева растргана браћа испод туђин-
ске власти жељно се састају на слободној
српској земљи са слободном браћом у брат-
ском разговору, у народном колу, код народ-
ног гуслара.

Ту су били очевидци и свиједоци сло-
боде ове потоње етоне српске земље у којој
влада независан Србин, први поклоници
овог опће народног светилишта. Ту су и
духом и срцем осјећали што значи у ширем
смислу онај епископски народни идеал: „своја
кућница, своја слободница.“

И тако раздрагана срца и усхићене
душе тијем су се теже растајали и враћали
под туђинску власт, која им народне
светице немијана и газил; али су тијем
нећом топлином приповиједали својиме
што су чули и видијели под Острогом, и
тако је ријеч крилатица лебдела од куће
до куће по свијема, туђинском власти при-
тиснутијем, епископским крајевима о великом
српском Светитељу, о браћи сакупљеној
из разних епископских покрајина, о земљи
гдје Србин влада!

Та је жива веза све више јачала од
преко дијеста година између Црне Горе и

потништенијех јој посестрима у најтежијем
историјскијем тренутцима живота народног,
кад је само са Ловћена свијетлацкала некра
народне слободе по цијелом потништеном
Српству, до дана данашњег.

* * *

Ове године још у сриједу почео је по-
божан народ долазити већином из Босне и
Херцеговине. Било је поклоника управо са
Саве, из код Вјељине, листом сељака, али
је било и варошана понајвише из Мостара
и Сарајева, све старијих људи, с малом из-
нимком, жена и дјете. Ове године је
окупациона влада издавала допуштење про-
шницима, да се могу поклонити животу
Острошког Чудотворца, и пред њим се Богу
помолити. Да је то народ унапријед знао,
ишао је у много већем броју тражити допу-
штење, јер ваља писмене прошње за то у
Сарајево слаати. По неке окружне власти
страшили су поклонице крастама (богињама),
али их то није могло одвратити од побожне
намјере, нити су, хвала Богу, те заразе
нашли у Црној Гори. Међу поклоницима
је било и свештеника, и браће мухамеда-
наца. Из Боке је било и католичке браће.

Високопреосвештени Митрополит Ми-
трофан и Високопреосвештени Митрофанит
Хадис Савва били су већ у сриједу под
Острогом, такођер и г. Сердар Јагош Радо-
вић, као владини пошљеници.

У суботу у подне стигла је Узвишена
Владачка Породица са пратњом, дочекана
одушевљенијем усклицима мноштва покло-
ника, званичног знопа и дитијом, у којој
је било свештенство са Митрополитима.
Тренутак је био свечан и дирљив. Многе
су очи у сузама засјале. Пошто је Кња-
жевска Породица из Цркве изишла и пошла
да отпочине у манастирскијем просторијама
отпочело је народно весеље у колима и
хорима, које није преставало, већ за ври-
јеме богоудушана.

Али у исто доба народ је врвну из
доњег у горњи манастир, гдје Светац
почива. У по уре пута, који раставља ова
два манастира, вада је била по која сто-
тина поклоника, што иду и што се враћају,
јер сваки поклоници ради да по два пут
приступе светоме Ђивоту. Приступа се и
преко цијеле ноћи, вада у потпуни ред,
који држи постављена власт.

Око доњег су манастира шатори гдје
се народ поткрепљује, гдје се браћа упо-
знају и чате, гдје се воде потези разго-
вори, гдје се уз гусле пјева. Око шатора
огњени горе, пецива се пеку.

Али се многи и не заустављају, него
пошто приступе Свету, враћају се кући,
особито болесници и који немају да по-
троше.

Тако разасут народ на толиком про-
стор у не може се прегледати ни парачупати.
На ближијих нахија народа је било највише
у недељу. А било је и из најдаљих нахија.
Уз то треба знати да се доста народа из
државе купи под Острог на дан престав-
љенија Светитељева, па о Петровудневи,
кад долазе поклоници из Новог Пазара и
Фоче, и о Госпођинудневи.

П. В. Господар са Својим Узвише-
нијем Синонима излазио је кроз народ,
дочекиван и праћен свуда бурнијем кли-
цањем, а с докмата су гледали народне
игре у манастирској алаји и на пољани
пред манастиром. У недељу је цијела
Књажевска Породица присуствовала архи-
јерејској сајзби. Пред Црквом је била
упарађена почасна чета редовне војске са
заставом. После литургије П. В. Госпо-
дар са докмата је прочитао народу телеграм
г. војводе Плавеница из Бара, којијем јавља
Његовом Високопству, да је присио руски
пароброд „Царица“ са ускршњијем даром
П. В. Цара Николе, с ускликом: „Живно

Цар Никола!“ Овоме усклику одазвало се
бурно дуготрајно народно клицање: „Жи-
вно Цар! Живно Господар!“ На су се
момци у колосална кола ухватили игра-
јући заноснијем пјевањем Новијех Кола
Књаза-Прјесника. Књаз Мирко је прво ко-
ло повео.

Тако је овим радоснијем гласом најжи-
ње електрисана ова највиша народна скуп-
штина у Црној Гори, са које се народ повра-
тио својим кућама снажнији и радоснији, на
већу славу св. Василија, вада великога на-
шега Помоћника у најтежијим нашим тре-
нутцима. Чим се друго може и растумачити
црногорско одолијевање над претежнијом
непријатељском снагом по бојиницима од
Царина Лаза до Вучјега Дола ако не по-
моћу великога Божјега Угодника Острош-
кога? Његовијем штићеним Црна Гора се
одржала, напредовала и још ће, ако Бог да,
напредовати; а у знак признања и захвал-
ности Црне Горе, већ срећновладајући
Господар подиже у Никшићу Острошкome
Светитељу храм, којем неће бити равна у
цијелом Српству, да у њему и потоњи
наши нараштаји славе Бога и великог
свога Заштитника.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

ЦЕТИЊЕ, 29 маја.

Баво је српско питање један
дио источнога питања, у које спада
и грчко питање, нас мора највише
занимати, како ће се ријешити суд-
бина Крита, да ли путем природни-
јем по жељи грчкога народа, или
неприроднијем, како је хћела јевроп-
ска дипломатија. Одговорачење рје-
шења тог питања дала је повода
атурдијем гласовима, да ће се
морати одустати од кандидатуре
грчког Краљевића на мјесто крит-
ског гувернера; али петроградско
„Н. Време“, чији је глас од најве-
ћег ауторитета у овом питању,
вели: „Турска војска оставља Теса-
лију, Порту за то прима приличну
повчану награду, а питање о конач-
ном уређењу Крита још остаје у
неопредјељеном стању, у ком се
находило у почетку грчко-турског
рата. Још много прије рата јевроп-
ске државе, иницијативом Русије, рје-
шиле су, да дарују становништву
многострадавијег острва аутономну
владу, и турска се влада подложи-
ла ултиматуму велосила: Султан је
обећао, задржавајући своја врховна
права над Критом, да ће увести на
острву владу, као што постоји у
источној Румелији и у Египту. Од
тада та ствар није се помакла на-
пријед. Свршила се крвава епизода
грчко-турског рата, наступила је и
коначна његова ликвидација с успо-
стављањем status quo ante, и само
критско становништво не може до-
бити формално обезбјеђење права,
што су му Јеврона и Султан даро-
вали. Нема више никаквог основа
да се даље одуговлачи фактичко
рјешење ове ствари. Ако се Порту
да сада могла бојати, да грчка неће
бити у стању да исплати контри-
буцију, него по примјеру Турске у
руковима на сто година, то је сада
отпао и тај повод, да се и даље
задржава коначно уређење Крита:
грчки зајам потписан је и покрит. За
то не треба давати важности разла-
гању о потенцијама набора гуверне-
ра: све се питање своди на то,

желели Порту да критско питање
постане извором новијех запљета,
или претполаже један пут за вада
свршити тај посао, обезбјеђивши
мир и ако не вољком, али веома важ-
ном дијелу турске царовине. Цари-
градски дипломати варају се ако
мисле да ће им поћи за руком
завадати јевропске државе између
себе због Крита, и да они могу
отуда извући какве користи. Јевро-
пи сада није стало за Крит: сва
највиша јевропскијех држава обраћа
се на шпанско-амерички рат и на
могуће његове последице за богате
шпанске колоније у Америци и
Азији: шпанско наследство још се
није отворило, а већ разни наслед-
ници пријављују своја права, и сва-
ки од њих нојиа права осталијех
претендената. Узајамно опитро су-
парништво трију главнијех инди-
стријскијех и трговинскијех народа —
Инглеза, Американаца и Њемаца, још
се прикрива пријатељскијем ријечима,
али ће се оно врло брзо објавити у
најоптијем облику, тек исход рата
подигне питање, коме ће припасти
Куба и Филипински острви. У нагле-
ду предстојећег спора ради тако
лакомијех залогаја, турски дипломати
отезањем питања, у начелу већ без-
повратно рјешеног, биће веома до-
садни дипломатима западне Јевропе.
Тakoђер би Порту морала разумјети,
да је заузимање Русије за Грчку у
почетку рата спасло не само Грчку
од изливног крвопролића, него је
спасло и Порту од кобнога корака
и продужио живот турској царевини,
може бити, још на дуго година. Да
је турска војска заузела Атину, све
јевропске државе, под притиском
јавног мишља, ишаху устати против
Турске, и тада се трудно ишање
предупредити нова диоба Турске. И
сада дипломати, који наговарају Сул-
тана да не пристане на напменовање
Принца Ђорђа за гувернера Крита,
имају у виду не корист Турске,
него просто рачунају на охладјење
Русије према Турској, и падају се
при доброј згоди уграбити какав
комадић турскога наследства. Ти
се рачуни могу и неоправдати, али
сама Порту слушајући их, безбрижно
се приближује рубу оне дубоке јамо,
коју јој копа западна дипломатија.“

Необавирући се на очевидни сукоб
руско политике у питању кандида-
туре грчког Краљевића са аустриј-
ском политиком — а орган Књаза
Бисмарка отворено је казао да сав
отпор овој природној кандидатури
потиче из Беча — показав тобожњи
руско-аустријски уговор о диоби Вла-
кана, који је подметнула „Франкфурт-
ска Газета“, још узнемирује и неке
српске листове, да ли искрено или
не, нећемо нагађати, него наводимо,
што им петроградске „Новости“ од-
говарају. „Тај је страх узалудан.
Ми нећемо бранити Аустрију од
подозревања, да тежи да захвати
Солун. Али што се тиче Русије,
српски политичари немају рашта да
се узнемирују. Русија је створила
балканске државе, и створила их је
не за себе — пој није потребит
балкански полуострв — него за то,
да би јој система овијех држава,
које јој дугују свој живот, слу-
жила као природна обрана против
напора са запада. Кад би се овај
главни основ напустио, сва полити-

ка Русије за ослобођење Балкана, која ју је стала толико жртава, претворила би се у бесмислицу. Мале државе неопходне су у животу Јевропе. Прво, свака од њих представља особити политички и народни центар. Друго, нестајање мањих држава био би за велике извор најжалоснијих последица и страшне борбе. Највиша погрешка Наполеона I. састојала се баш у томе, што је он обарао мале државе и стварао од њих француску провинцију. Мисао, који је изишла „Франкфуртска Газета“, и која је смутила многе Словене, злобна је измишљотина, противу које треба протестирати свијесне снаге. Руска политика мора се старати, да створи балкански савез, а не о диоби сфера утицаја. Но, на жалост, сваки пут кад се поведе ријеч о том савезу, ми суеријетамо несавладљиве потешкоће, које долазе од самих балканских држава. Ми препоручамо „Српској Застави“ да савјесно и искрено расправи питање: *за што су до сада сви покушаји да се створи балкански савез завршили с неуспјехом?* Мисао о балканском савезу није утопија, али треба, да балканске државе погледају на њ с практичног гледишта, т. ј. с гледишта уздјаних уступака. Ансодутне, праволније политике никада није било нити ће бити. Међународни живот мора бити основан на уздјаним уступцима. Ова је истина обавезна исто тако за мале државе као и за велике.

Услед побуне којом су намијерали социјалистички елементи, не без преста интригантних клерикала, изазвати револуцију у Италији, влада је морала узети онтрије мјере и према републиканско-социјалистичким удружењима и према клерикалцима. Отуда је поникла криза у у министарству, у ком је био Висконт-Веноста, конзервативац, и Занардели, радикалац, који се нијесу могли сагласити на мјере, које предједник министарства Рудини сматра потребитијем. Отуда оставка читавог кабинета, коју је Краљ примио и позвао маркиза Ди Рудина да састави нови кабинет, и он га је саставио из умјеренијих елемената, задржавши прођашње министре ризнице, финансије и рата. Сад су у кабинету седам народних посланика и три сенатора. Нови министар иностраних дјела маркиз Капелли публицирао је у новембру прошле године оно писмо о пристајању Робилана на тројни савез, које је изашло у „Новој Анто-

лојији“ и о ком су говорили сви листови. Он не сматра тројни савез да је противу савеза руско-францускога, него да један другог допуњују, у колико оба теже да уздрже мир у Јеврони. „Опшине“ га представља као једномисленика у спољашњој политици са маркизом Ди Рудином и Висконти-Веностом, а спољашња политика ових италијанских државника ради да изведе Италију из Крипнијих заблуда, и да је приближе Француској и Русији, што се водило најбоље на Криту, гдје је Италија остала уз Русију, Француску и Инглеску, не хотећи слиједити стопе Немачке и Аустро-Угарске.

Књижевност, умјетност и просвјета.

Словенско друштво у Петрограду прославило је 30-годишњицу свога постанка. Прво словенско друштво у Русији основано је г. 1857 у Москви. Од то доба је настао у цијелој Русији већи словенски покрет, који је имао за последицу сазив велике славенске скупштине у Москви г. 1867. Словенске су госте у Царском селу свечано примили царски сурузи, који су се са свима љубазно разговарали и разиштали се о домаћим приликама. Тај лични додир заступнички словенскога свијета с царем Александром II имао је за ефедефих десет година великих повјестничких последица: рат за ослобођење балканских Словена. Једна од последица путовања Словена у Москву било је и оснивање петроградског друштва по Московском узору. Дана 7 (19) маја 1868 била је прва сједница тога друштва под предједништвом В. Ј. Ламанскога. Оснивачима је лебдјела пред очима организација цијелог Словенства. Најејајнија руска имена из табора свештеничког, војничког, ученичког и публицистичког била су уредјерена у Словенском петроградском друштву, као Глафердинг, Орест, Милер, Бестужев-Рјумин, Игњатијев, Ламански, Чернајев, Курјејев, Скобељев, Гурко и многи други. Предједник грег Игњатијев отворио је скупштинску речницу, шта је Русија већ учинила за Словенство и рекао: Ми ијерујемо у словенску будућност Русије, на њемо радити око остварења хрилаго-методијеве мисли. Професор В. Ј. Ламански говорио је о аустрјским Словенима, о постанку Хабсбуршке монархије у свен савременом Југословенима, те је споменуо смрт Гладстопа, који је увијек био пријатељ Словена. На то је један од чланова прочитао животне Паладијега, што га је написао проф. Паљмов.

(За цркву св. цара Лазага.) Добили смо ефедефих позив:

У горњој Далмацији има Косово-поље, које се протеже 17—18 километара у дуљину. На истом живе сами Срби, који су се населили после прогнаности Косовске из разних српских земаља, те и крстили ово поље „Косово“.

Год. 1889, када се је савила по цијелом Српству тузна петогодишњица

Под строг надзор калуђера
Ја сам предат истог дана, —
Дијете сам душом оста',
Судбом — монах самостапа.

Ни ријечи: „отац“, „мајка“
Нико не смеје да помоне,
Да б' у души нестало ми
И те слатке успомене.

То је твоја жеља била,
Ти си тако наредно,
Ал' зауду, — звук је њихов
У души ми рођен био. —

Друге виђах гдје имају
И сродника и другова, —
Ја не само тога немах,
Него немах — ни гробова! —

Ал' то име и све што би
У њ славнога могло бити,
Не бих хтио са копреном
Мога срама сад покрити. —

Наод ја сам и спроче,
Роб твој до сад ја сам био,
Па као роб умријећу, —
Што б' од мене више хтио?...

А ти, оче, не пријети,
Кад све једно за нас бива,
Данас, сјутра нас обадва
Хладна рака очекива.

пропасти Косовске, посветила се је на далматинском Косову новосаграђена црква кнезу-мученику св. цару Лазару. Од тада са свих страна Далмације а и из сусједне Босне и Лике врли српски народ на зајет кнезу-мученику. Прошле године број ходочасника достигао је 10.000 душа. Колико српски народ долази на зајет, толико долази да види праве обичаје српске, који су се од старине сачували. Постојањем српске омладине кинеске ове ће се године завести и јуначке народне игре, за које ће се и награде дати. Косово у Далмацији постаће временом српским Олимпом. Али ово је скопчано са великим трошком, које шашица Срба кинеских, уз припомоћ Срба кинеских и ријетко још неких, не могу да издрже. Најмра је потиснаних, да установе један фонд, из кога ће се трошати, колико за уљепшање цркве, толико за остало.

Позива се цијело Српство, да по могућности притече у помоћ ма и са најмањим новчаним прилогом, који ће уз благодариност бити обједолажен у главнинама српским новинама.

Потписани одбор потпуно је унијерен, да ће се сваки Србин одозвати, тим више, што се ми Срби у Далмацији налазимо, тако рећи, на мртвој страни Српства и што смо у опасности, да нас запад не прогута.

Новиц нек се шаље на благајника.

К и н и ц, Бурђев-дан 1898.

Тајник	Предједник	Благајник
Јово Берик	Владимир Јовић	Сава Ђ. Оичикуе
	Потпредједник	
	Ерме Вилић	
	Одборници:	
Душан Амљовић	Јово Сизаћ-Чипчија	Адолф Рајингер
Наија Ченић	Лука Дуклић	Никола Зарач
	Ратко Катлић	

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Упроташене и перодне винограде треба засађивати позом и здравом лозом из здравих мјеста.) Већим дијелом мјесца априла, бави се на Цетинје, имао сам прилику видјети се са многим знацима и пријатељима, као и на ново упознати се са многим из наше домовине. То бијаше највише о Бурђевској скупштини, када се наши Пригорци скупљају на дан рођенја Њ. В. Князине Милене, као и сјутра-дан на сави Бурђев-дан, да честитају своје Господару крену име св. Бурђију. Тако као што рекох радиозаложу из разговора, имао сам прилику дознати о појединим грамама наше економије, а понајрадије, бавио сам се нештитањем о животу, стању и изгледу овогодишњег рада и оплођивања винограда. На жалост, од многих сам чуо, гдје кажу, да им не само плода не показују, него врло слабо да и земинају, док међутим други се жаљу, да му се и осушило — а трећи пак, да расту добро, али да немају плода. Све је ово у главном једно те исто, ту смо још до мало, па да још филоксеру дође и последица чокот осуши. Сјећам се, да сам назад неколике године у петом „Гласу Пригорца“ дије о томе проговорио, али о крошљену — и нешто у краће него ћу овом приликом.

Овдје у нашој Пригорској пахији не стаје ствар. Једина су слабо зенуле — и без ни зрна грозја; друге пак зенуле су прилично, али са мало грозја; — и

најпосеје, зенуле су добро са врло добрим плодом. Сад је, да се на све ово објаснимо и разумијемо. Газде, или иначе домаћини, који су свијеснији, они су прошле године на ипак поред облачног хоризонта и влажног доба пренебали прилику да своје винограде истрне по већ урођеном праву, док међутим други су то оставили мјешовитој природи закљачајући се и правдајући самим Богом и Његовом вољом. Многме је овако сретан био виноград, да му се газда правда, на најпосеје такве предрасуде доведо су га, да данас на некада пометљиве и једре винограде гледају, као на сгаршине и пронаст својих добара. Никакав свјесан домаћин па био он спромаши или газда, не смије друге мислити о таквој природи мимо оне похваљене и умјесне пареке што сам Бог вели: „Човјече, чувај се сам, чувају те и ја.“ Или „мучи се сам помоћу те и ја.“ Ово не само што нас од сљепачки предрасуда одвраћа, него шта више, изводи нас на пут истине, којој као људи требамо следовати. Без труда и муке није не налази се печених колача о лонини, па тако је и за нашу економију. Као год што човјеку у животу да здрав остале треба хигијена, па напусти је, онда му се хоће медицина — лекарство. То исто можемо рачунати и за много шта у природи, да све мање више има своје душмане и непријатеље, али они омет да под вјештачки притисак и нестажу. Сви наши виноградаре, прво су дужни позити на положаје мјеста, — изложена доброј природи; то исто, што и човјек тражи за свој стан: рано сунце, чист и некадашњи ваздух, гдје нема великих влага. И на брду је бољест, али много лакша него ли у доли, по без обзирно и на једно и друго виноградар не смије сумњати и оклијевати је ли ту бољест или не, јер по који пут случај се, да је она ту и у заметку, па да опет и нестане услед поправљене природе. Ипак као не-предвиђено, треба је потући и не смије се оклијевати, те себи хоћемо добра, него го нека се одма сринути к раду, да се бар у другој половини априла покрене виногради, а то ће бити прије Цијети и прије јаке топање, да се у назај бољест „переноспора“ не развије. По правилу оваме, много раније предходи сумпорање, да из природе никне живици, што па лист и грождје падају одклони. Ако је ово напуштено за неколике године, онда решите сами, да ете напуштали своје винограде, да ете дозвољали „маћи“ — пелесу, да слободно живи и на листу и на грозју. На такве су чокоте лозни резници покварени, јер је маћа прдрпа и унутра до самог срца, које је већ прио и подникасто. Бадијама га већ дијелити, тешко да се помогне, чему сам увијерен некуством, јер доим плод поври отвореној природи, грозд је слабак и узхваћен неком непелестом врежом. А то значи, да се је лоза коначно и у основи пободела. Е шта је дакле сад? — ништа боље, до такву извадити, па положити другу и здраву, чувајући је у будуће свагда редовним сумпорањем. Ово нешто бива и са „переноспором“ коју, ако нијесмо редовно кроштили, допустили смо душманину и непријатељу, да с њоме управља. Он ће по који пут по случају природе допустити да лоза узарасте, али без никакве газдине користи, будући да се прии година онеспособила. Зато и видимо многе наше винограде да расту пусти без једног зрна. Е сад је,

О, зар твоје срце, оче,
Никад није младо било,
Зар се никад оно није
Са бурама братило? —

Чим би, старче, мени могла
Манастирске вање ст'јоне
Ону дружбу крашку, бујну,
Срца с буром да зам'јене?...

И г у м а н .

„Закон прави и суд тебе
Овдје зато позва није,
Да дознамо и слушамо
Твоје луде сањарије;

Закон тражи да откријеш
Разбојнике и убице,
Што т' побјегу помоћ' хау
Оне тужне несретнице.“

А р с е н и ј е .

„Да их кажем! — оче свети,
Са мном тајна та умр'јећо,
Моја уста њу никада
Изустити жива неће;

Док једнога кобног дана
Нас обадва земља скрије,
И хладнијем покривалом
Ка' два друга нас покрије.

Гвождје имаи, па ме мучи,
Огањ имаи, па ме пеци,

Л И С Т А К .

В Л А С Т Е Л И Н О Р Ш А

сијев М. Ј. Лермонтова.
препјевао И. Драговић.
(Наставак.)

О р ш а .

„Не спомнић већ залуду
Оно што је са њом било! —
Ја већ видим љуту гују
Да у своје њивих крило!...

Ал' ти тврду вјеру дајем,
Грехове ћиш платит' твоје;
Платићеш ми за со и лоб
И за срце кћери моје;

Платићеш ми, разбојниче,
И паоде некрштени;
Ти спроче напуштено,
Ниски робе и презрени!...

А р с е н и ј е .

„Истина је: оца не знам,
Отацбину — баш ни мало, —
Ти ме узео, веле људи,
Ка' дијете јопите мало.

да у кратко ово речем, које би без сумње могло као стално правило послужити: нека се дакле такви виноградни савршено дигну, па нека се исти замијене у добар угар здравим и сортираним лозама, па ове у наредњој години редовно почети икромити, да се избјегне судба приврх.

Предајући јавности ове ретке, моји ће другови, којима до очију ово дође разумјети па и потпомоћи исту ствар код својих и повјерених им — ко примјером а ко пак и савјетом, да смо поред наше дужности и у томе свагда сјежи и живи примјер

П. Јурић, 12 маја 1898.

Поштом Јован Вујановић.

(Болести и непријатељ наше лозе.)

У 17 броју нашег цијеног листа „Гл. Цр.“ од ове год., био је допис „Ријека 21. априла“ у одј. „Народна привреда“ — у којем је било неколико ријечи о стању и зарази наших винограда.

Бавели се на јуж. бријегу Крима при Императорском Никит. Училишту Винодела — вођарства и др., имао сам прилику чути и увијерити се, о болестима наших лоза, као и о њиховој пропасти оиђе, ће се не ступа у борби против ових напасти.

Првићи по опису г. писца, могу се одијети к групи лозовог дрвоточца (Ара-те.) Њих има више врста и називају се раз-но, Првићи већ описани, могу се по опису одијети и назвати лозов дрвоточац — (Arte Vinaculata — olive) Они наносе приличну штету нашој лози. Појављују се највише на оних лозама са широким ерце-вином, а особито у толијим предјелима. Црв у ерцевини живи, иде све дубље и руши унутрашњост брдуна и др. части. Он по некад изазива неки смодоток и лоза по степену слаби и т. д. Средство јест једино: за пријеме брзала или др. рада у виноград, кад год се омаи такав брдуна, одмах га најлакше одрезати и спа-лит. Ако је пак лоза у вишем степену пошварена, то је треба такође ископати и спалити. Друга средства бивају без усјенна.

Сад да се обратимо к пероноспору. Паламац — пероноспору — г. писца у свом допису — замјенује са таквом болешћу које се јасно разликује и коју погрешно назива пероноспору. Та болест јест: т. зв. „Ериноза“ — Она се појављује рано с прољећа, ће цео лист пократа. Ериноза проузрокује мали прагаљ — вапича — од чијег убода лист и крета. Животи-ница падази се са доње стране листа у оних пукотинама — испељаном прапцу. Из тог узрока, сви они, који добро не познају паламац, врло често мијењају и мисле за еринозу да је пероноспору. Ери-ноза није тако опасна као паламац. Сред-ство против ње јест сумор.

Код пероноспоре, како знаци, тако и узрок сасвим су други. Паламац је болест, која постаје од једне ситне гљивце — споре — која је ватик на обичан плесан. Лишће заражено познаје се по овоме: па доњој страни виде се мање или веће бје-личасте пјеге, које изгледају као да су посете епити-негуцијом нећером или браш-ном. — На горњој пак страни изнад ових пјега, виде се друге пјеге различне боје: које у почетку бивају различне: жуткасте, докније затвореније и. напосљедку црне (изгледају као печати). Пјеге ове, на гор-њој страни листа немају оног испељка, којег имају пјеге с доње стране — Кад је зараза заузела маха — знаци су јасни;

дочим сушног лета и кад је лист кожат — болест се теже распознаје. Бијеле пјеге с доње стране листа, неправилно су раз-супе, и већином поред листних ребара. — При њеном распознавању треба бити пажљив; јер ко добро позна, може је за-мијенити с најјачим болестима. Такве су болести: Ериноза, нечео — маха, жутни-ца — хлороза — и сунчане ожетотине. Разлика као и тачни опис, наведен је јасно у унутр.

Није добро, шта г. писца вели: „да гајење лоза напустимо, ако пероноспору мисли сваке године походит наше вино-граде.“ Зашто баш тако? Сигурно е тога, што је мало може бит познат са статисти-ком обштер виноградарства у овим пери-одима: или можда он је хтио, или хоће тијем друго доказати — о томе не могу судити. Било како му драго, он је могао то јешне и другаче извести, а не расијати такав слух међу нашим селацима — вино-градарима. Слух овај, бојати се, да не извуче и ону потону каи енергије к даљој култури наше лозе. Слика кад чује о пропасти лозе, он ће на онеме и застати на што је и почео — и баталић даљи рад; и тиме уназадит наше виноградарство, у којему на жалост нијесмо много коракну-ли у напред! —

Даље кликује филоксера, да ако буде повод и нагон, да наши виноградарци по-дигну нове Америчке винограде. Тај по-казиц није пријатан виноградару! — Ако ми чекамо док филоксера дође, па тек онда ејетит се америчког винограда, да из њега подижемо и облагоравамо наше лозе — биће доцкан! Ми треба да дружно кречемо и са помоћу Високе Владе, да се изараније постарамо дочеку кобис филок-сере, не обраћући пажњу на то: да ли ће доћи или не! — Ако ми тако поступимо, онда, и ако кад-год и дође тај кобни гост, бићемо кадри и спреми дочека га и не ће нам ни мало наудити.

Паламац је болест, која се преноси вјетром, и ће год пале трупца ејемена — спора — на листу, одмах при благопри-јатним условима за развијање почне кли-јати и лист се зарази. Погрешно је ми-шљење многих, који говоре: да ако ове године ступим у борбу против паламаца, до године неће требати. Лијечити вино-граде значи: предиређивати или заустављати дјејство — зарина — пероноспоре на на-шим лозама.

Какав је циљ — сирха лијечена ви-нограда, доказано је на практику врло усјешно. У нашим крајевима прилични резултати добивени су: у кр. Варском и Улицком год. 1895—6 о чему сам био сам увијерен и што је засведочено — о чему нек се сами виноградарци одазову. — Прошле 1897 год. благодарећи недостатку Унутрства, изијешаван сам од мог при-јатеља — виноградарца, да је стање наших винограда доста жалосно. Стану овом није се било ни чудити благодарећи на-водњено — које је дало повода и све пужио за развиће пероноспоре.

Сјетимо се оних огромних новчаних сума, које су утрошене (као напр. у Фран-цуској и дру.) за снасење винове лозе, као

*) Послије свршеног курса кн. цр. Земљод. школе у Подпорици год 1895, коо и прије, прику-пао сам неке бизниске с практичног гледанга г. 1896 — и послјиде мале дописе у Криму написане за наи крај „драт. практ. извјештај о пероноспору.“ Рукопис овај упутио сам Министарству Унутр. Дјела — на преглед и т. д.

Добро би било да се на њега и води и напаше што-год у лист „Гл. Цр.“ а као најбоље — поље-рецензије да се печата. — И. К.

и дуготрајних и крупних резултата научених људи у овом трудном послу. Кад се би упознали са стањем садашњег виноградарства, заборавили би на све по-врше предлоге, а само емоментули се и енергично заузели о даљој култури наше лозе.

Прошла су више она времена, кад земљодјелци није требало друго, по да са-мо баци ејеме у родну земаљу а никакве брине о томе да води, ко ће га до жетве неговати. Времена се мијењају, и данас не вриједи ријеч: „пашти котац као и отац!“ — јер ко тако ради он назадује.

За то још једаред промислимо на ону дугу борбу и лијене усјешке — учених људи; па дружно прегнимо и замолимо Високу Владу, да нам буде у помоћи; и онда узмимо се енергично око диније кул-туре наше лозе — Знајући оно, увијерен сам, да неће бити таквих, који ће одуста-јат од овог прегнућа, по на против, свом снагом тежити, како би могли подићи на-ше заостало виноградарство а тим и поље-ску привреду, и достићи свог врхуња. —

Будимо готови к свему и најенергич-није узмимо се за дјело — јер слогом и енергијом достићемо идеал! —

Јалта „Никита“ 1898 г.

Нво М. Калуберовић.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 29 маја

Из Бара смо добили следећи извјештај:

На самани Троици-дан стиже нам под Бар у 6 сахати и 10 ми-нута из јутра руски параброд „Ца-рица“ са пушкама репетиркама и некијем повећим дијелом муниције за исто, које је Цар Никола као воскресенски дар поклонно храброј црногорској војсци. Чим се параброд осидрио, изашао је на крај командант истога г. капетан Личковахо, да се представи нашем војноме министру Г. Војводи Паламцу, који је наро-чито за примање овога оружја у Бар стигао. Иза најљубезнијега до-чека и пријема представљени су г. капетану били сва присутна госпо-да по своме чину и служби.

Иза овога Г. Министар В. Пла-монац учинио је посјету на пара-броду, ће су му часинци истога престављени били. Сјутра дан у јутро отпочео је искрцавање оруж-ја и муниције у лађама, које су до-вожњу вршили са параброда на сухо, ће је војска исцекивала и смјенгала у засебним магацинима, одакле ће се шаљати по унутрашњости на каре наше државне возне поште. Искр-цавање трајало је читава 3 дана и ако је отпочињат рад готово свако јутро око 3½ уре и трајао до мркло ноћи, ипак наши војници нијесу уморни били нити се бар уморни приказивали. —

Уз весело пјесме, уз пучњаву пушка и револвера и необично оду-

шевљење вршио се извоз и преношња с таквим редом и тачношћу да је милина било то виђети и једино тијем начином вјероватно је било да ће се изијети 30.000 коли, (бре-мена) за три дана, и ако нијесу више по по 120 друга дневно ра-дили. — На лицу Црногораца, при-падали они вјери православној, ка-толичкој или мухамеданској, једнако си задовољство и одушевљење могао виђети. Из уста свакога могао си само чути благослове упућене за здравље Њ. В. Цара Николе и Њ. В. Књаза Николе. —

Јучер је г. министар војени вој-вода Пламенац уз пратњу неколико отличних Црногораца и свих офи-цира параброда „Царица“ учинио излет на Суторман, гдје су нам браћа Руси почашћени били на брацки начин. — И овдје није оскуђавало ни пјесмо ни поклича ни кола црногорскога, у које су се хватала и наша браћа Руси. Угон-ћени тако вратили смо се са Сутор-мана на 3 уре по подне, гдје је чокао вапор приправљен за полазак у Одесу. При растанку нашем са браћом Русима најљубишемо се онако по брацки, желоћи један другоме добри састанак кад то буде воља Божија и воља наших омиљених Вла-доца.

(Изпод Острога.) О Троициноској свечаности под Острогом, која траје 5—6 дана, и на којој је било неколико плъда народа не само да је потпун ред владао без и најмањег неугодног инцидента, него имамо да забележимо и један лијепи при-мјер, који служи на част нашем народу. Једна жена нашла је у горњем манастиру банканоту од десет фиорина и одма је при-јавила власти. Ма да је било оглашено, да се пријави, ако је ко што изгубио, није се нико још био пријавио. Кад је побјжна поклопница подизала кући, најавила је жељу власти, ако се не нађе, ко је тај новац изгубио, да се исти приложи њиноту Светитељевом. Та је племенита жена из Тепаца у Шаранцима, а име јој је Босиљка Риста Марића.

(Личне вијести). Г. др. Черни, наш познати пријатељ, на повратку из уну-трашњости, био је пријављен од Њ. В. Го-сподара на Крушевцу, и одликован IV степеном Данилова реда. Г. Черни је са својим друштом јучер отпутовао натраг у Праг.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

(Погреб Гледстонов.) Уз велико учеш-ће свега, што је у њивском друштву и држави најодличније, пренесено је тијело старца Вилеама Еварта Гледстона у ста-родревну Весминстерску опатију, гдје ће бити сахрањено уз најславније људе ен-глеске. Мало после 9 сати прије подне икупили се чланови доње куће у сабор-ници. Кад спикер уђе у државној одјећи, устадоше чланови, екинуше шешире, па

Ал' ту тајну да откријем,
Оче свети, то не реци,

Јер за један јаук само,
Ја бих, старче, немилице
Слаби језик самом себи
Истргао кроз вилице!...“

Духовник.

„На што лудо опирање,
Кад су кратки твоји дани,
И часови земног жића
Већ су теби избројани;

Отворен је гроб ти хладац,
За њим ти знаш да настаје —
Рај ил' пака', а у оба
Вјечно, вјечно живот траје!...“

Арсеније.

„Чуј ме: јуче у тамници
Сам ме преда заборау,
Док глас ноки чух све ближе
Тако јасно ка' на јаву.

Глас анђелски већ познати
И познати поглед зрачни;
Ја се тргох, пружих руке,
Али сретох — простор мрачни.

То је одјек само био
Оног што ми срце крије,
То је спомен, што е' из душе
Изгладити већ не смије.

Тај ми спомен срце спржи
И опет му живот даје,
Нити раја, нити пакала
Другог оно не познаје!

При слаткоме том сјећању
Овај јадни живот шта је? —
А та вјечност? — и од треса
Најмањега мање траје!...“

Игуман.

„Уздржи се, хулитељу,
К земљи, земљу, челом пани,
Бар од Бога имај страха
И пркосит' већ престани! —

Знај каква те казна чека,
Маштања се мани злого,
Па понизно на кољена
За опронтај моли Бога!...“

Арсеније.

„Све је залуд! — мене на смрт
Божија воља не осуди, —
На смрт мене осуђују
Људи, оче, само људи! —

Па нек умрем... живот њихов
Неће дузи да постане,
Нит' ће они тим присвојит'
Заостале моје дане;

А крв моја ту просута,
Крв млађана, бујна, врела,

Неће жаром разгријати
Њина срца давно свела. —

Гроб без плоче и без крета
Послужити неће њима
Као нова степеница
За пењање к небесима;

Нити ће им рајска врата
Отворити, вјеруј Бога,
Сјенка једног несретника
Неправедно кажњенога!...

Од гроба се ја не бојим, —
Тамо, вело, мир да влада...
Али ми је опет жао
Растати се с жићем сада!

Млад сам, оче, а твоја се
Младост можда у даљ губи,
Па се сада и не сјећам,
Како мрије, како љуби,

Како л' срце трепереће,
Кад би какво јутро бајно
Са врх куле посматрао
Поље равни, сунце сјајно,

Ил' голубче јадно, мало,
Што е' у ћоне куле збило,
Када се је преплашено
Непогодом ту сакрило?...

Па сад ако свијет овај
Мрзак ти је, старче, поста',

Чуда није, — сад си слијеп,
А живова' ти си доста!...

Од живота и од жеља
Узео си добар дио,
Па и ја бих жијет' мога'
И жијет' бих још желио!...“

Игуман се па то диже
И грешни му збор прекиде;
Другој браћи трагови се
Срби, злоће лицем виде,

Због упорства преступника,
Што е' ни судби склонит' неће, —
„На муке га мртвот' треба!“ —
Са уста им шепат слеће. —

Али сужан ка' стијена
Хладно гледа ерибу нину,
Као чунић, кад га бура
С воде баци на брежину,

Па у пјесак загрезнувши,
Непомичан ту остане,
Без позара и весала,
Док га нови вал напане.

... ..
... ..
... ..
... ..

(Наставиће се.)

онда изиђоше у кулоаре, одакле по четворци у реду пођоше у средишњу дворницу. У том се искупише краљевски причеви и лорд Пемброк, заступник краљичин, сви у престој прио одјелу. Затим отпоче спровод, пред којим су ишли херолди. У свечаном реду, напред синкер, уђоше чланови парламента у Вестминстерску дворницу. Мало затим уђоше лордови, и пред њима иђаху лорд канцелар и архиепископ. Спровод прође испред мртвачког одра, остави лагано дворану и пође у Вестминстерску опатију. За члановима парламента ишли су заступници страних суверена, принц Христијан Шлезвиг-Холштајнски, војвода Конаутеки, војвода од Камбриџа и лорд Пемброк. Ови иђаху сандуком, који је дигнут са катафалка на проста двопречна кола. По пет носилаца покрива, међу овима и принц од Велса и војвода од Јорка, ишли су с обје стране кола. Иза кола корачаше родбина Гледстопа и његови блиски пријатељи; некадашњи његови приватни секретари и слуге завршиваху спровод. Цео спровод бјеше напредно прост, као што бјеше и живот великог покојника. Црквена церемонија у Вестминстерској опатији била је врло проста, али и врло ганутљива. Бјеше то обична литургија англиканске цркве са прекрасном музичком пратњом. Црква је била препуна најодличнијег свијета. Страни амбасадори и посланици, сви у грађанском одјелу, имали су почасна мјеста близу принца од Велса и војводе од Јорка, која је дошла у цркви. Поред мртвачког одра сједоше је стара удовица. Свештенство Вестминстерске опатије свршило је на гробу црквене обреде, архиепископ Кантерберски благословио је мртво тијело. Најпослије је врховни херолд гласно изговорио име, достојанство и чести покојника, и тиме је свечаност свршена. Принц од Велса и остали краљевски причеви приђоше удовици Гледстопа и с поштовањем јој стискоше руку. Удовица се горко заплакала, али је ипак спосла бод с великом снагом.

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

БИОГРАД, 24 маја. — Избори су за скупштинску извршени у потпуном реду. Изабрано је 112 либерала, 62 напредњака и 1 радикал.

АТИНА, 24 маја. — Краљевска породица повратила се са пута по унутрашњости.

АТИНА, 27 маја. — Грчка војска заузела је сву Тесалију. Едем-паша отпутовао је у Цариград.

ПАРИЗ, 29 маја. — При поновљеном избору пресједника камаре Дешанел је коначно изабран са 287 против 277 гласова.

ШПАЊСКО - АМЕРИЧКИ РАТ.

САНФРАНСИСКО, 23 маја. — Друга експедиција трупа до који дан креће на Филипинске острве.

ВАШИНГТОН, 23 маја. — Влада припремља бродове, који ће превести војеку на Кубу. До сада је аганжирано преко 124000 добровољаца. Сврха бомбардирања Сантјага била је да се прецизира позиција шпанских батерија. Резултат потпуно задовољава. Ниједан брод америкашки није био оштећен, ниједан човјек рањен.

ГИБРАЛТАР, 24 маја. — Шпанска ескадра крецула је из Кадикса непознатијем правцем.

ЊУЈОРК, 24 маја. — Америчка флота бомбардирала је опет Сантјаго јучер у јутро. Бомбардирање је трајало 1½ уру. Америчка крестарница „Меримак“ улегла је у луку и пострадала услед експлозије торпеда. Остали су заробљени 8 минара. Из Мобила је крепуло пет америчких транспортних бродова са трупама.

ЊУЈОРК, 25 маја. — Бомбардирање Сантјага поновљено је у петак у вечер и трајало је једну уру. Батерије су много пострадале.

МАДРИД, 26 маја. — Америчка флота поновила је бомбардирање Сантјага у петак вечер, али је била тако далеко да зрна нијесу допирала до батерија (?).

ЊУЈОРК, 26 маја. — Долази вијест, да су Американци искрцали код Пуитакабрера 5000 момака, који су се стварили са 3000 усташа.

ЊУЈОРК, 27 маја. — Потврђује се, да је поновљено бомбардирање Сантјага, који је у исто доба био напанут и од усташа са сука. Шпанци имали велики губитак, а батерије велике штете.

ЊУЈОРК, 28 маја. — По листовима, ономадашње бомбардирање Сантјага порушило је све тврђаве. Крестарница „Ренна Мерцедес“ пострадала.

ХАВАНА, 28 маја. — Вијести из Сантјага доносе, да је америкашки нападај опет одбијен. Штете батерија нијесу велике. Погинуло је 28 мртвијех, и 17 рањенијех, међу којима један пуковник и пет официра.

МАДРИД, 28 маја. — У Манили је положај врло озбиљан. Аквиналдо је успио да побуни сву земљу, и спрема се да нападне на Манилу. Гувернер не може рачунати на уробишнике, који дезертирају.

ЊУЈОРК, 29 маја. — „Ворлд“ доноси из Хонгконга вијест, да је Аквиналдо заузео Манилу. Држи се да је вијест прерана.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

На 18 о. м. би довршен надгробни споменик-камен, којег из признања као благодарили унук — подигох пред храмом св. Николе на Грахову мојему беду капетану

Бору Станојеву Милићу

погиномом у славној битци на Грахову 1858. Том приликом, би одржан нарастос о преливене и окажене изломљене кости мога доброта брата уз присуство великога броја мојих пријатеља и познаника, којима овим путем а нарочито Господи Капетанима Николу Татару, Акиму Даковићу, Николи Вашићеву и учитељу Кривокапићу, који са ђацима присуствова, најуверљивије благодарим.

Грахово, 20/5 1898.

Јанко Вуканов Милић
Капетан и члан Окр. Суда Ченског.

Цетиње, 28 Маја 1898.

Број 454.

ОБЈАВА.

У Неђељу, 14 Јуна ове године, потписана Команда давати ће на јавном инканду:

1) Хлеб, који ће бити потребит за Стојећу војеку од 1 Јула текуће до 1 Августа идуће 1899 године;

2) Месо, потребито од 1 Августа ове до 1 истога идуће 1899 год.;

3) Ориз, пашту, пасуљ, каву, цукар, вино, уље слатко, маст и т. д. исто од 1 Августа ове до 1 истога идуће године.

Ко би желио инкандирати, треба да приђе инканду, а за поједину од поменуто три групе, положи по данје стошине најпогодније кауције: било у готовом новцу, било да поднесе судом потврђено увјерење на непокретно имање од толике вриједности.

Инкандат ће се држати поменутог дана у Војном стану на Цетињу од 3 до 6 ура пошље подне, а услови контрата могу се виђети у потписаној Команди сваког дана послје 7 идућег Јуна.

Команда Стојеће војске.

300.000 динара

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЋАКА 16-ТОГ КОЛА

СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ
ИЗ КОЛЕКТУРЕ

КОКАНОВИЋА И ВАСИЋА

ОВЛАШЋЕНИ ПРОДАВАОЦА У БИОГРАДУ

Краљевско српска државна класна Лутрија
за привредне циљеве

Већ је одпочела продају 16-тог кола срећака српске државне класне лутрије која се састоји из 5 класа.

Вучење појединијех класа обавља се мјесечно:

4 Јула 1898 године вучење је I класе.

У цијелом колу играју 30.000 срећака, од којих по утврђеном распореду у пет класа 15000, морају се извући са добитцима значи да

— ПОЛОВИНА СРЕЋАКА ДОБИЈА —

Главни су добитци; један од 12.000, један од 14.000, два од 15.000, два од 20.000, један од 25.000, два од 30.000, један од 35.000, један од 40.000, један од 50.000, један од 70.000, и један од 100.000, као и једна премија од

200.000 динара

Срећан играч може у овом колу добити

300.000 динара

Осим горњих главних добитака, остали су добитци од 10.000, 7000, 8000, 6000, 5000, и т. д. и т. д.

Наша је радња имала среће тако, да су у прошлом 15-том колу велики број главних добитака добиле срећке које је наша радња продала.

Српска држава јамчи за исплату добитака.

Цијена срећака је за све класе подједнака и то једна цијела срећка за I класу кошта динара 24; половина срећке динара 12; четвртина динара 6; и осмина динара 3.

Наша радња продаје срећке како за Србију и српско покрајино, тако и у све стране државе.

Поручбину срећака шаљемо одмах, а по вучењу сваке класе шаљемо купцу бесплатно и званичну листу од извучених добитака.

Уплату за срећку ваља упућивати на доње потписане овлашћене продаваоце најлакше и најсигурније поштом са упутницом; а гдје упутничког саобраћаја нема — у писму са означеном вриједношћу. По пријему уплате, срећке се одмах шаљу.

Планово и остала обавјештења на захтјев шаљемо бесплатно.

Биоград, Маја 1898.

Кокановић и Васић

(1—5)

Овл. прод. Срећака Срп. Држ. Кл. Лутрије.

300.000 динара

ОБЈАВА.

Ликитација руја округа Врчког биће на 14 јуна ове 1898 год. а свршиће се истога дана на 5 ура по подне. Зато се чини на знање, свакоме ономе ко би желио узети речени руј да се пријави окр. суду на Данилов-граду гдје ће се поменутога дана дати ономе ко буде највишу цијену понудио. Онај ко руј узме треба да положи 150 наполеона кауције било у новцу било у непокретним добрима, а исти кунац да положи за трошак око продавања руја општинарима а вр. фнор. 150.

Даниловград, 19 маја 1898.

(2—2)

ОКР. СУД.

О Г Л А С.

GRAND HOTEL NATIONAL.

Wien, II, Taborstrasse 18.

Од ваада на гласу Хотел за фамилије, на ново уређен. — 200 соба по 1 фор. а вр, у коме се не рачуна ни послуга ни освјетљење. — Купатила, и кр. брзојавни уред и штација телефона у кући. Удобан намјештај за посјетиоце јубиларне изложбе. Не повишује се цијена за вријеме изложбе. Железнице и парних лаја пристаниште у непосредној близини. Беза трамваја и омнибуса из куће на све стране.

Изврсна рестаурација.

Особе бивају дигнуте на горње бојеве помоћу машина.

(5—16)

F. M. Mayer, Besitzer.